

Söndagen efter jul

Pastor Johannes Rydh
Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige

Predikan på distans, 28 december 2025

I Guds, Faderns + och Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Bön: Käre himmelske Fader! Sänd din Ande till oss idag och undervisa oss med ditt heliga Ord. Låt oss genom tron på Kristus och hans rättfärdighet alltid förbli i barnskapets trygghet. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Predikotext: Matt. 2:13–23 (3 årgången).

När de visa männen hade farit, se, då visade sig en Herrens ängel i en dröm för Josef och sade: ”Stig upp och ta med dig barnet och dess mor och fly till Egypten och stanna där tills jag säger till dig, ty Herodes kommer att söka efter barnet för att döda det.” Josef steg då upp och tog om natten med sig barnet och dess mor och begav sig till Egypten. Där stannade han tills Herodes hade dött, för att det skulle uppfyllas som Herren hade sagt genom profeten: Ut ur Egypten kallade jag min son.

När Herodes såg att han hade blivit vilseledd av de visa männen, blev han ursinnig, och han lät döda alla de pojkar i Betlehem och hela dess omgivning som var två år och därunder, detta enligt den tid som han noga tagit reda på av de visa männen. Då uppfylldes det som var sagt genom profeten Jeremia: Ett rop hördes i Rama, gråt och högljudd klagan: Rakel sörjde sina barn, och hon ville inte låta trösta sig, eftersom de inte längre fanns till.

När Herodes nu var död, se, då visade sig en Herrens ängel i en dröm för Josef i Egypten. Ängeln sade: ”Stig upp och tag med dig barnet och dess mor och bege dig till Israels land, ty de som ville ta barnets liv är döda.” Han steg då upp och tog med sig barnet och dess mor och kom till Israels land. Men när han hörde att Arkelaus var kung över Judeen efter sin far Herodes, vågade han inte bege sig dit. Och sedan han i en dröm hade blivit varnad för detta, drog han bort till Galileens område. Han bosatte sig i en stad som heter Nasaret, för att det skulle uppfyllas som var sagt genom profeterna att Jesus skulle kallas nasaré.

Barnskapets trygghet

I kalendern kallas 28 december för ”Värnlösa barns dag” (tidigare ”Menlösa barns dag”) just till minne av barnamorden i Betlehem, som vår text har berättat om. Herodes fruktade det nyfödda Jesusbarnet som ett hot mot sin makt och kungavärdighet, och beslöt i sitt ursinne att döda samtliga pojkar som eventuellt skulle kunna vara det barn som de vise männen hade talat om. Så stort var hans hat och hans fruktan mot ett oskyldigt gossebarn, mot den som enligt profeterna skulle bli världens frälsare.

Denna fruktansvärda händelse är för oss en påminnelse om ondskan i världen. Den är inte unik för kung Herodes eller andra särskilt grymma och tyranniska furstar. Vi måste förstå att även vi har del i den. Ondskan och lidandet kommer av synden, och arvsynden har befläckt alla människor och fördärvat vår natur. Vi kan inte älska Gud över allting och vår nästa som oss själva. Istället hatar den gamla människan i oss Gud och sätter sig upp mot honom i uppror, och i vårt förhållande till våra medmänniskor sätter vi oss själva först. Vårt tillstånd är så illa att vi inte kan annat än att

ständigt synda med tankar, ord och gärningar. Ytterst bakom ondskan står djävulen, men det var människan som lyssnade på hans lögn och avföll från Gud. Och på den vägen har hon fortsatt. Från det onda och gudsfrånvända hjärtat kommer sedan alla slags onda gärningar mot både Gud och vår nästa. Jesus säger: *”Ty från hjärtat kommer onda tankar, mord, äktenskapsbrott, otukt, stöld, falskt vittnesbörd och hädelser.”* (Matt. 15:19)

Den gången i Betlehem orsakade synden ett stort lidande för familjerna där. I våra dagar kan vi också särskilt tänka på en annan grupp värnlösa barn, nämligen de ofödda fostren som årligen dödas i tiotusentals aborter bara i Sverige. Dessa dyrbara liv erkänns inte ens människovärdighet och förkastas på grund av bekvämlighetsskäl av de som borde värna om dem allra mest.

Ändå är ämnet denna söndag ”barnskapets trygghet”. Man kan ställa sig frågande om vilken trygghet de mördade barnen i Betlehem åtnjöt. Men rubriken avser inte någon världslig trygghet om att slippa lidande och ondska. Vi har inget löfte om att få undkomma sådant. Ja, Jesus själv som inte gjort något ont fick ju genomgå utsägligt lidande, och vi möter många gånger motstånd särskilt riktat mot hans bekännare. Istället är det en andlig trygghet som kommer av vissheten av att vara Guds barn. Mitt i faran och osäkerheten skänker Gud en frid som övergår allt förstånd. Jeremias profetia om klagan och gråten i Rama fortsätter: *Men så säger Herren: Sluta med din högljudda gråt, låt inte dina ögon fälla tårar.* (Jer. 31:16) Och senare i samma kapitel: *Ty jag skall förlåta deras missgärningar och deras synder skall jag inte mer komma ihåg.* (Jer. 31:34)

Guds nåd genom Kristi försoning är det enda som skänker sann trygghet. Det är hans rättfärdighet, vunnen åt oss genom hans ställföreträdande laguppfyllelse och lidande, som gör oss till Guds barn, såsom Paulus skriver i dagens episteltext: *När tiden var fullbordad sände Gud sin Son, född av kvinna och ställd under lagen, för att han skulle friköpa dem som stod under lagen, så att vi skulle få söners rätt.* (Gal. 4:4–5)

Att vara Guds barn är att lita på att han har förlåtit alla våra synder. Det är ta emot Kristi rättfärdighet som vår egen, trots att vi själva inte är värda något annat än fördömelse. Gud har skänkt åt oss Ordet och nådemedlen för att vi genom dem ska bli förvissade om att han är vår kärleksfulle Fader och att vi under hans beskydd är i fullständig trygghet. När samvetet anklagar oss för våra synder och för vårt usla leverne ska vi gripa tag om dopets löfte: Gud har besegrat djävulen och synden fullständigt, och dränkt den gamla ofullkomliga människan i ett bad till pånyttfödelse, till ett nytt andligt liv i Guds nåd. I nattvardens bröd och vin får vi ta emot Kristi egna fysiska kropp och blod, och i dem mottaga ett odödlighetens botemedel. I avlösningen får vi en personlig försäkran om att även just den synd som tynger oss förlåter Gud för Kristi skull. Allt detta skänker Gud oss som gåvor från en kärleksfull fader till sina barn, utan några som helst krav på att vi ska förtjäna dem eller på något sätt betala tillbaka. Paulus skriver: *Han som inte skonade sin egen Son utan utlämnade honom för oss alla, hur skulle han kunna annat än också skänka oss allt med honom?* (Rom. 8:32)

De små barnen som berövades sina liv av Herodes kunde i sina korta livs sista ögonblick tryggt lita på Guds löften. Gossebarnen hade blivit omskurna i dopets förebild. Det gamla förbundets löften om den kommande Messias gällde även dessa små, och alla som litade på dem. Så kunde föräldrarna mitt i sorgen ändå trösta sig med att deras barn nu hade fått fara hem till Gud och aldrig mer skulle utsättas för något ont.

Så är det Jesusbarnet som är textens centrala figur, idag liksom på juldagen. Om vi sätter vår tro och lit till honom och vad han har gjort för oss får vi del av hans sonskap. Vi får ropa *”Abba! Fader!”* och ta emot Guds rike och det eviga livet som arvedel.

Amen.

Bön: Herre vår Gud, himmelske Fader, du som fastställer dagar och tider efter ditt behag och som sänt din Son i världen för att uppfylla de heligas längtan. Vi ber dig: Hjälp oss att stilla och troget följa den kallelse du har givit oss, förvissade om att du gör onskans anslag om intet och låter allt samverka till det bästa för dem som älskar dig. Vår tid står i dina händer. Lovad vare du, o Gud, vår tillflykt. Amen.

Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålmod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.